

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 12. maj 2021

Sag BS-30114/2020-HJR
(1. afdeling)

Allianz Seguros
(advokat Thomas Birch)

mod

A
(advokat Brian Bruun Hansen)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Roskilde den 11. april 2018 (BS 10A-159/2014) og af Østre Landsrets 10. afdeling den 26. februar 2020 (BS-16173/2018-OLR).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Thomas Rørdam, Vibeke Rønne, Henrik Waaben, Anne Louise Bormann og Ole Hasselgaard.

Sagen er behandlet skriftligt, jf. retsplejelovens § 387.

Påstande

Appellanten, Allianz Seguros, har nedlagt påstand om, at indstævnte, A, skal betale sagsomkostninger for byret og landsret til Allianz Seguros fastsat efter Højesterets skøn.

A har påstået landsrettens omkostningsafgørelse stadfæstet.

Anbringender

Allianz Seguros har anført navnlig, at selskabet i det væsentlige har vundet sagen. A opnåede ved landsrettens dom alene 59.263 kr., der svarer til 3,48 % af den nedlagte påstand på 1.701.088,99 kr., mens Allianz Seguros fik medhold i, at over 96 % af det fremsatte krav var uberettiget. Sagens udfald afviger dermed kun i mindre grad fra den nedlagte påstand om frifindelse, og Allianz Seguros skal derfor tilkendes fulde sagsomkostninger, jf. retsplejelovens § 313, stk. 2, og bl.a. UfR 2015.2004 H.

Allianz Seguros er som følge af As urealistiske opgørelse af det samlede krav blevet påført betydelige merudgifter til omfattende procesførelse i to instanser, herunder med bevisførelse i form af fire forelæggelser for Retslægerådet og indhentelse af skønserklæring. Det var nødvendigt for Allianz Seguros at forsvare sig imod de rejste krav, og forsvaret imod de krav, som A ikke fik medhold i, har været forbundet med væsentligt merarbejde og væsentlige merudgifter for Allianz Seguros.

Selskabet havde allerede før sagens anlæg udbetalt en erstatning på 100.000 kr., hvilket overstiger det beløb, som A fik tilkendt i erstatning for tingsskade og godtgørelse for svie og smerte. Det udbetalte beløb omfatter dermed tillige en del af det beløb, der ved landsrettens dom blev tilkendt i godtgørelse for varigt mén.

Sagsomkostningerne for begge instanser kan på den baggrund passende udmåles til 180.000 kr. inkl. moms.

A har anført navnlig, at landsretten har foretaget en konkret og fyldestgørende vurdering af spørgsmålet om sagsomkostninger.

Han fik ved landsrettens dom medhold i sagens største tvistepunkt, der handlede om årsagssammenhæng mellem ulykken og hans sygeperiode på grund af skaden på brystbenet samt årsagssammenhæng mellem ulykken og hans varige gener i form af kognitive vanskeligheder. Desuden fik han medhold i, at han var berettiget til godtgørelse for svie og smerte og godtgørelse for varigt mén på 10 %. Han fik en samlet godtgørelse på 159.263 kr., hvilket svarer til ca. 23 % af hans krav på 701.989 kr., når der ses bort fra kravet på erstatning for tab af erhvervsevne, der fandtes at være forældet. Han fik ved landsrettens dom tilkendt 59.263 kr. mere i erstatning end ved byrettens dom, og det var derfor fuldt berettiget, at han ankede til landsretten.

Retsplejelovens § 313, stk. 2, finder ikke anvendelse, da hovedspørgsmålet i sagen drejede sig om årsagssammenhæng med hans sygeperiode og varige mén,

hvilket han fik medhold i. Landsrettens omkostningsafgørelse er i overensstemmelse med retspraksis, jf. UfR 2011.873 V og UfR 2019.4105 V.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår for Højesteret fastsættelse af sagsomkostninger i et tilfælde, hvor hver part har fået delvist medhold, jf. retsplejelovens § 313. Af bestemmelsens stk. 1 fremgår, at når hver part for en del taber og for en del vinder sagen, pålægger retten en af dem at betale delvise sagsomkostninger til modparten eller bestemmer, at ingen af parterne skal betale sagsomkostninger. Efter § 313, stk. 2, kan retten dog pålægge en af parterne at betale fulde sagsomkostninger til modparten, hvis modpartens påstand kun i mindre betydelig grad afviger fra sagens udfald, og afvigelsen ikke har medført særskilte omkostninger.

For byretten og landsretten drejede sagen sig om As krav på erstatning og godtgørelse for varigt mén, svie og smerte, tabt arbejdsfortjeneste, hustruens pasning af ham og skade på hans bil i anledning af den trafikulykke, som han i 2011 var involveret i. Herudover drejede sagen sig for landsretten om erstatning for erhvervsevnetab i anledning af ulykken. Tvisten angik for både byretten og landsretten bl.a., om der var årsagssammenhæng mellem ulykken og nogle helbredsmæssige gener hos ham.

A nedlagde for byretten påstand om, at Allianz Seguros skulle betale 701.988,99 kr., og for landsretten påstand om betaling af 1.701.988,99 kr. Ved landsrettens dom fik han medhold i, at der var årsagssammenhæng mellem ulykken og nogle af hans helbredsmæssige gener, og at han var berettiget til godtgørelse for varigt mén samt svie og smerte. Landsretten fandt, at der ikke var grundlag for at tilkende godtgørelse for hustruens pasning af ham, at tabt arbejdsfortjeneste ikke var bevist, og at kravet om erstatning for erhvervsevnetab var forældet. Udover beløbet på 100.000 kr., som Allianz Seguros inden sagens anlæg havde udbetalt, blev A herefter tilkendt i alt 59.263 kr., hvori også indgik erstatning for skade på hans bil mv.

Højesteret har bl.a. i dom af 11. januar 2021 (UfR 2021.1751) fastslået, at der i tilfælde, hvor der gives delvist medhold i et krav, og hvor der har været tvist både om grundlaget for kravet og om dets opgørelse, som udgangspunkt skal tilkendes vedkommende sagsomkostninger i forhold til det vundne beløb, hvis tyngdepunktet har ligget på spørgsmålet om kravets grundlag. Der kan som anført i dommen dog foreligge oplysninger om processkridt og ekstraomkostninger for modparten, som kan føre til at fravige dette udgangspunkt.

Højesteret finder, at det må bero på en konkret vurdering, om der er grundlag for at fravige det nævnte udgangspunkt, og om dette i givet fald skal føre til, at

hver part betaler egne omkostninger, eller at modparten bliver tilkendt et sagsomkostningsbeløb. I vurderingen indgår størrelsen af det vundne beløb i forhold til det samlede, påståede krav, og om der er grund til at antage, at et sagsanlæg kunne være undgået, hvis der forinden alene var blevet rejst et krav svarende til det vundne beløb. Desuden indgår bl.a. sagens karakter, og hvilket arbejde der har været forbundet med sagens enkelte dele.

I den foreliggende sag blev der rejst krav navnlig om erstatning og godtgørelse for personskade. Landsretten har i sin omkostningsafgørelse anført, at A har fået medhold for et beløb på 59.263 kr. af det beløb på 1.701.988,99 kr., som han nedlagde påstand om i landsretten, og at hver part således for en del har vundet og for en del tabt sagen. Desuden har landsretten anført, at det har været nødvendigt for ham at anlægge sagen, idet Allianz Seguros har bestridt den generelle årsagssammenhæng mellem ulykken og hans helbredsmæssige gener. Landsretten har lagt til grund, at dette spørgsmål om årsagssammenhæng har indebåret en væsentlig del af det arbejde, der har været forbundet med sagens forberedelse.

Tre dommere – Vibeke Rønne, Anne Louise Bormann og Ole Hasselgaard – udtaler:

Vi lægger efter det af landsretten anførte til grund, at tyngdepunktet i sagen må anses for at have ligget på spørgsmålet om årsagssammenhæng.

Herefter finder vi, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte landsrettens afgørelse om, at ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for byretten eller landsretten til den anden part.

Vi stemmer derfor for at stadfæste dommens afgørelse om sagsomkostninger.

To dommere – Thomas Rørdam og Henrik Waaben – udtaler:

Allianz Seguros udbetalte forud for sagsanlægget 100.000 kr. til A. Ved landsrettens dom blev Allianz Seguros dømt til at betale yderligere 59.263 kr. af de beløb på 701.988,99 kr. og 1.701.988,99 kr., som A havde nedlagt påstand om for henholdsvis byret og landsret. I påstandsbeløbene indgik krav på godtgørelse og erstatning for varigt mén, svie og smerte, tabt arbejdsfortjeneste, pasning, tingsskade og for landsretten tillige tab af erhvervsevne. Der har været tvist og særskilt bevisførelse om hver af disse poster, som har krævet hver sine procedurebemærkninger, og der skete frifindelse fuldt ud for så vidt angår tre af posterne, hvor det samlede påstandsbeløb var ca. 1,5 mio. kr. Landsretten har som nævnt anført, at spørgsmålet om årsagssammenhæng har indebåret en væsentlig del af det arbejde, der har været forbundet med sagens forberedelse, men

det fremgår også af landsrettens begrundelse, at A ikke fik fuldt ud medhold i dette spørgsmål.

Efter en samlet vurdering af forholdet mellem de nedlagte påstande og det vundne beløb og af de nævnte omstændigheder vedrørende sagens problemstillinger finder vi, at Allianz Seguros nærmest har vundet sagen, og vi stemmer derfor for at pålægge A at betale i alt 75.000 kr. i delvise sagsomkostninger for byret og landsret til Allianz Seguros.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens afgørelse om sagsomkostninger.

THI KENDES FOR RET:

Landsrettens afgørelse om sagsomkostninger stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Allianz Seguros betale 7.500 kr. til A.

Det idømte beløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.